

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **M. Š.**, zast. Mgr. Kamilem Fotrem, advokátem se sídlem Bystrá 2430/12, Praha 9, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2020, čj. KUUK/153113/2020/DS/Lin, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 23. 2. 2022, čj. 15 A 61/2020-47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Nejvyšší správní soud se v tomto usnesení zabýval tím, zda je kasační stížnost žalovaného (dále „stěžovatel“) přípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[2] Městská policie Dubí (dále „správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 20. 7. 2020, čj. MP-372/EKŘ/2020, zamítla žádost žalobce o obnovu řízení o přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), o kterém bylo pravomocně rozhodnuto v blokovém řízení dne 23. 2. 2020. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které stěžovatel v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

[3] Následně žalobce podal proti rozhodnutí stěžovatele u Krajského soudu v Ústí nad Labem žalobu. Krajský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem zrušil rozhodnutí správních orgánů, a to z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů.

[4] Krajský soud uvedl, že žalobce v žádosti o obnovu řízení namítl, že se 9. 4. 2020 dozvěděl o tom, že ke změření jeho rychlosti došlo na základě veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi městem Dubí a obcí Srbice k zajištění úkolů stanovených zákonem o obecní policii ze dne 18. 12. 2019 (dále „veřejnoprávní smlouva“). Jejím uzavřením došlo podle žalobce k obcházení zákona, neboť jejím účelem mělo mj. být zákonem nedovolené přerozdělování výnosů z pokut vybraných v příkazním řízení za přestupky zjištěné v souvislosti s měřením rychlosti vozidel na území obce Srbice. Krajský soud dospěl

k závěru, že se správní orgány nezabývaly podstatou této námitky. Stěžovatel k veřejnoprávní smlouvě uvedl pouze to, že skutečnost, že se obec Srbice podílí na základě veřejnoprávní smlouvy se správním orgánem I. stupně na výkonu veřejné správy tím, že inkasuje část výnosu z pokut uložených za překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci, neznamená, že řidiči nejsou povinni tuto rychlost dodržovat. Dále uvedl, že veřejnoprávní smlouva byla v době spáchání přestupku volně dostupná na stránkách města Dubí. Vzápětí však vnitřně rozporně dodal, že je nelogické, aby žalobce před tím, než uhradí další příkaz na místě, znal veškeré veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi městy a obcemi, neboť to je nereálné. Skutečnosti, které účastník řízení nemohl uplatnit podle § 100 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, představují takové skutečnosti, které se týkají konkrétní věci, existovaly v době původního řízení, ale nebyly součástí správního spisu, nebyly v dispozici účastníka řízení a s ohledem na jejich povahu nebylo po účastníku možno spravedlivě požadovat, aby v jeho dispozici byly, a zároveň nejsou obecně známé. Tvrzení stěžovatele, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by mu nebyly známy, je v rozporu s obsahem žádosti žalobce o obnovu řízení. I kdyby snad toto tvrzení mělo být chápáno tak, že žalobce v žádosti namítl pouze skutečnosti obecně známé nebo jiné, kterých si při vydání bloku na pokutu mohl a měl být vědom, tak podle krajského soudu obecně známá skutečnost není dána tím, že je určitá informace zveřejněna v médiích nebo dostupná na internetu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[5] Stěžovatel namítá, že hlavním důvodem pro zrušení jeho rozhodnutí byl nesprávný výklad pojmu obecně známá skutečnost a nedostatečné odůvodnění, proč dospěl k závěru, že veřejnoprávní smlouva byla veřejně známá a že se nejednalo o skutečnost, na jejímž základě by měla být povolena obnova řízení. Stěžovatel v odůvodnění rozhodnutí řádně vysvětlil, proč obnovu řízení nepovolil. Je fakt, že použil poněkud krkolomnou formulaci pro popis svého správního uvážení. Nelze z toho však vyvodit, že je rozhodnutí nepřezkoumatelné. Obdobně by bylo možné posoudit odůvodnění napadeného rozsudku, ve kterém krajský soud použil pasáže z rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky ze dne 7. 7. 1925, sp. zn. Zm II 234/25, při výkladu pojmu obecně známé okolnosti. V roce 1925 nebyl internet a média nebyla přístupná široké veřejnosti.

[6] Dále stěžovatel poukázal na právní úpravu uzavírání veřejnoprávních smluv mezi obcemi ohledně činnosti obecní policie a na způsob jejich zveřejňování. Uplatní se princip neznalost práva neomlouvá. Podle krajského soudu nejde o obecně známé skutečnosti a žadatel má na obnovu právní nárok. Skutečnosti, které žalobce uvedl v žádosti o obnovu řízení, však nemohly odůvodnit obnovu řízení. Ne každá dříve neznámá skutečnost nebo důkaz existující v době původního řízení, které později vyšly najevo, a ne každý důkaz, který se ukázal být nepravdivým, vede k povolení obnovy řízení. Vrácení řízení do fáze před udělením souhlasu s uložením blokové pokuty příkazem na místě by navodilo situaci, za které by nebylo možné v příkazním řízení pokračovat. Podmínkou tohoto řízení je totiž souhlas účastníka s přestupkem a uložením sankce. Zároveň není možné, aby návrhem na obnovu řízení, které proběhlo příkazem na místě, bylo zahájeno správní řízení, které před tím neproběhlo. Žaloba proti rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení není přípustná s ohledem na vědomý souhlas účastníka řízení s tím, že přestupek

pokračování

nebude projednán ve správním řízení. I z tohoto důvodu proto není možná obnova řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu.

[7] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že uzavřením veřejnoprávní smlouvy mezi dvěma obcemi, z nichž jedna disponuje obecní policií a druhá nikoliv, za účelem měření rychlosti motorových vozidel, a následným přerozdělováním výnosů z uložených blokových pokut je sledován zákonem neupravený postup. Použití principu neznalost práva neomlouvá na nevědomost o uzavření a obsahu veřejnoprávní smlouvy je přepjatý požadavek na rozsah znalostí. Pokud by mu byly známy informace o obsahu veřejnoprávní smlouvy, na blokové řízení by nepřistoupil. To, že veřejnoprávní smlouva musí být přístupná na obecním úřadu obce, z ní nečiní obecně známou skutečnost. Závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost a dospěl k závěru, že není přípustná.

[9] Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. platí, že *kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.*

[10] Kasační stížnost je mimořádný opravný prostředek proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Aby byla kasační argumentace přípustná, musí stěžovatel na rozhodnutí krajského soudu reagovat a konkrétně a kvalifikovaným způsobem zpochybňovat jeho závěry. Míjí-li se kasační argumentace s rozhodovacími důvody krajského soudu nebo nereaguje-li na ně dostatečně tak, aby Nejvyšší správní soud mohl posoudit jejich správnost, je nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. To platí i v případě, podává-li kasační stížnost žalovaný správní orgán. Nejvyšší správní soud totiž za něj nemůže jakkoliv domýšlet kasační argumentaci (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[11] Stěžovatel namítl, že v rozhodnutí o odvolání řádně vysvětlil, z jakého důvodu obnovu řízení nepovolil. Z toho, že použil krkolomnou formulaci pro popis svého správního uvážení, nelze dovodit nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Obdobně by bylo možné posoudit odůvodnění napadeného rozsudku, ve kterém krajský soud použil pasáže z rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky sp. zn. Zm II 234/25, při výkladu pojmu obecně známé okolnosti.

[12] Tato námitka dostatečně nereaguje na rozhodovací důvody krajského soudu.

[13] Krajský soud zrušil rozhodnutí správních orgánů pro nepřezkoumatelnost z důvodu, že se správní orgány nezabývaly podstatou žádosti žalobce o obnovu řízení. Ten totiž namítl, že se 9. 4. 2020 dozvěděl o tom, že ke změření jeho rychlosti došlo na základě veřejnoprávní smlouvy. Jejím uzavřením došlo podle něj k obcházení zákona, neboť jejím účelem mělo mj. být zákonem nedovolené přerozdělování výnosů z pokut vybraných v příkazním řízení za přestupky zjištěné v souvislosti s měřením rychlosti vozidel na území obce Srbice. Stěžovatel však k veřejnoprávní smlouvě uvedl pouze to, že skutečnost, že se

obec Srbice podílí na základě veřejnoprávní smlouvy se správním orgánem I. stupně na výkonu veřejné správy tím, že inkasuje část výnosu z pokut uložených za překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci, neznamená, že řidiči nejsou povinni tuto rychlost dodržovat. Dále uvedl, že veřejnoprávní smlouva byla v době spáchání přestupku volně dostupná na stránkách města Dubí. Vzápětí však podle krajského soudu vnitřně rozporně dodal, že je nelogické, aby žalobce před tím, než uhradí další příkaz na místě, znal veškeré veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi městy a obcemi, neboť to je nereálné. Stěžovatel rozhodnutí uzavřel tím, že žalobce „*nevedl žádné skutečnosti, jež by nebyly známy, a tudíž zde nejsou žádné nové okolnosti, jež by odůvodňovaly obnovu řízení*“. Pokud tím chtěl stěžovatel říct, že žalobce nevedl žádné nové skutečnosti, které mu nebyly při vydání bloku na pokutu známy, je jeho tvrzení v rozporu s obsahem žádosti žalobce (body 23 až 25 napadeného rozsudku).

[14] Z výše uvedené rekapitulace napadeného rozsudku vyplývá, že hlavním důvodem, proč krajský soud zrušil správní rozhodnutí, bylo to, že se správní orgány dostatečně nevypořádaly s podstatou důvodu, pro který žalobce žádal obnovu řízení. Krajský soud uvedl konkrétní důvody, proč má za to, že odůvodnění rozhodnutí stěžovatele není dostatečné. Je zřejmé, že krajský soud nerozuměl závěrům stěžovatele, tedy zda žalobcem tvrzené důvody nepovažuje stěžovatel za nové, protože už žalobci musely být známy v době spáchání přestupku, nebo zda případně, i pokud by šlo o nové skutečnosti, by tyto skutečnosti podle stěžovatele nemohly vést k odlišnému výsledku původního řízení, případně zda se žalobce zcela mýlí s důvody obnovy a namítá zákonnost původního rozhodnutí o přestupku. Stěžovatel však na tyto závěry krajského soudu v kasační stížnosti relevantně nereaguje.

[15] Stěžovatel pouze namítl, že řádně vysvětlil, z jakého důvodu obnovu řízení nepovolil. Z toho, že použil krkolomnou formulaci pro popis svého správního uvážení, nelze dovodit nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Stěžovatel tak nijak nereaguje na závěry krajského soudu, že se nevypořádal s podstatou důvodu, pro který žalobce žádal obnovu řízení. Neuvádí, jaká konkrétní část odůvodnění rozhodnutí o odvolání měla představovat vypořádání se s namítaným důvodem a proč má za to, že je jeho rozhodnutí přezkoumatelné. Zároveň nijak nevysvětlil krajským soudem zmíněný rozpor mezi tím, že na jednu stranu tvrdí, že veřejnoprávní smlouva byla v době spáchání přestupku volně dostupná na stránkách města Dubí, avšak zároveň je podle něj nelogické, aby žalobce před tím, než uhradí další příkaz na místě, znal veškeré veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi městy a obcemi. Obecné tvrzení, že použil krkolomnou formulaci pro popis svého správního uvážení, nepředstavuje dostatečnou reakci na konkrétní závěry krajského soudu. Není z něj totiž zřejmé, z jakých důvodů má stěžovatel za to, že jeho tvrzení není vnitřně rozporné a že krajský soud otázku přezkoumatelnosti správních rozhodnutí chybně posoudil.

[16] V tomto ohledu je mimoběžné tvrzení stěžovatele, ve kterém poukazuje na to, že krajský soud použil pasáže z rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. Zm II 234/25. Jak již totiž Nejvyšší správní soud uvedl v bodě [14] výše, důvodem, pro který krajský soud zrušil správní rozhodnutí, bylo to, že se správní orgány nevypořádaly s podstatou důvodu, pro který žalobce žádal obnovu řízení, nikoliv tedy to, že by nesprávně vyložily pojem obecně známá skutečnost. Krajský soud úvahu v bodě 26

pokračování

napadeného rozsudku uvedl zjevně nad rámec rozhodovacích důvodů. Tedy pro případ, jestliže by tvrzení stěžovatele, že žalobce „*neuvedl žádné skutečnosti, jež by nebyly známy, a tudíž zde nejsou žádné nové okolnosti, jež by odůvodňovaly obnovu řízení*“, mělo být chápáno tak, že žalobce v žádosti namítl pouze skutečnosti obecně známé nebo jiné skutečnosti, kterých si při vydání bloku na pokutu mohl a měl být vědom (bod 26 napadeného rozsudku). Ani na to však stěžovatel v kasační stížnosti relevantně nereaguje. Neuvedl, jak mělo být jeho rozhodnutí správně chápáno a proč jej krajský soud nesprávně vyložil.

[17] Za této situace není úkolem Nejvyššího správního soudu za stěžovatele domýšlet kasační argumentaci. Tím by přestal být nestranným rozhodcem sporu. Námitka stěžovatele, že řádně vysvětlil, z jakého důvodu obnovu řízení nepovolil, je proto nepřipustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť se mýlí s rozhodovacími důvody krajského soudu. Nejvyšší správní soud se tak s ohledem na nedostatek kasační argumentace nemohl blíže zabývat tím, zda je správný závěr krajského soudu o tom, že jsou rozhodnutí správních orgánů nepřezkoumatelná.

[18] Nejvyšší správní soud se nemohl nyní zabývat ani tím, zda byl či nebyl dán důvod pro obnovu řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. Touto otázkou se totiž krajský soud věcně nezabýval.

[19] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že obsahem kasační stížnosti není žádná kasační argumentace, která by reagovala na nosné důvody napadeného rozsudku. Je proto namístě ji odmítnout jako nepřipustnou podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[20] Stěžovatel je proto i nadále vázán závazným právním názorem krajského soudu, podle kterého „*se vedle formálního kritéria obnovy řízení, tedy otázky, zda skutečnosti údajně vyplývající z předmětné smlouvy existovaly v době původního řízení a zda je žalobce nemohl uplatnit, bude muset zabývat zejména kritériem materiálním, tedy tím, zda skutečnosti nebo důkazy, které vyšly dodatečně najevo, mohou ku prospěchu žalobce odůvodňovat jiné řešení otázky, která byla předmětem původního řízení*“ (bod 27 napadeného rozsudku). Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že jej krajský soud nezavázal tím, jak vykládat pojem obecně známá skutečnost ve vztahu k veřejnoprávní smlouvě. Jak totiž Nejvyšší správní soud uvedl v bodě [16] výše, krajský soud úvahy ohledně obecně známé skutečnosti uvedl nad rámec rozhodovacích důvodů. Nejvyšší správní soud v této souvislosti také nad rámec rozhodovacích důvodů podotýká, že možností obnovy řízení na žádost účastníka podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu u přestupku, který byl vyřízen v blokovém řízení, se zabýval již rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 12. 3. 2013, čj. 1 As 21/2010-65, č. 2838/2013 Sb. NSS.

[21] Závěrem Nejvyšší správní soud dodává, že by správní orgány měly v případech, kdy je jejich rozhodnutí soudem zrušeno pro nepřezkoumatelnost (se závazným právním názorem lepšího vypořádání uplatněných námitek), uvážít, zda je opravdu namístě podání kasační stížnosti. Takto formulovaný právní názor je totiž nezavazuje k tomu, aby o věci rozhodly odlišně. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2007, čj. 1 Ans 8/2007-49, je správní orgán povinen na základě zrušujícího rozsudku krajského soudu konat, jinak se vystavuje nebezpečí žaloby na ochranu proti nečinnosti. To platí i v případě, že podá proti tomuto rozsudku kasační stížnost, neboť ta nemá ze zákona

odkladný účinek. Principu rychlosti a hospodárnosti řízení tak spíše odpovídá postup, kdy správní orgán rozsudek krajského soudu (byť je třeba i sporný) realizuje a možnost podání kasační stížnosti si rezervuje až pro případ neúspěchu při věcném přezkumu svého nového rozhodnutí (usnesení NSS ze dne 9. 8. 2023, čj. 3 As 325/2021-36, bod 11). Nejvyšší správní soud tím v žádném případě nevylučuje právo žalovaného správního orgánu podat kasační stížnost proti takovému rozhodnutí krajského soudu. V případech, kdy však je zjevné, že závěr krajského soudu o nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí není zjevně excesivní a chybný, a kdy lze polemizovat o tom, zda je správní rozhodnutí hraničně přezkoumatelné, a zároveň nehrozí například prekluze lhůty pro stanovení daně nebo jiný negativní důsledek zrušení správního rozhodnutí pro správní orgán, nejví se podání kasační stížnosti efektivní.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů proto odmítl kasační stížnost jako nepřipustnou podle § 104 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) a § 120 s. ř. s. (usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, čj. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS).

[23] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá právo na náhradu nákladů řízení žádný z účastníků, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 7. září 2023

Petr Mikeš
předseda senátu